

Reformáció és katolikus megújulás Magyarországon

I. A protestáns vallások terjedése hazánkban

1.) A hitviták szerepe

- az új hit terjedése a mohácsi vész után felgyorsult
- okai
 - a katolikus egyház tekintélye csökkent
 - a főpapok nagy része meghalt a csatában
- a vallási irányzatok képviselői nyilvános vitákat folytattak magyar nyelven a saját hitükről
- igyekeztek meggyőzni a hallgatókat a saját vallásuk fontosságáról
- a viták anyagát könyvekben is kinyomtatták
- a hívek együtt döntöttek arról, hogy egy-egy falu vagy város áttér-e az új hitre
- a döntést sokszor befolyásolta a papjuk vagy a földesuruk
- Magyarországon Kálvin tanításai terjedtek el leginkább (református vallás)

2.) Biblia magyar nyelven

- Károli (károlyi) Gáspár lelkész vezetésével a teljes Bibliát lefordítják magyar nyelvre
- a nyomtatás helye után Vizsolyi bibliának is nevezik
- számos iskolát nyitottak, hogy az emberek el tudják olvasni a bibliát és az imakönyveket
- református kollégiumok nyíltak, amelyek évszázadokon át nevelték a magyar művészeket és tudósokat

II. A magyarországi ellenreformáció

1.) A protestánsok üldözése

- a Habsburgok erőszakkal léptek fel az új vallás hívei ellen
 - elvették a templomukat
 - elüldözték a lelkészeket, akit elfogtak, gályarabságra ítélték

2.) Pázmány Péter

- új esztergomi érsek
- békés úton akarja visszatéríteni az embereket a katolikus hitre
 - hitvitákon való meggyőzéssel
 - iskolák nyitásával
 - a könyvnyomtatás támogatásával
 - barokk templomok építése
 - támogatta a jezsuitákat (de nincs inkvizíció!!)
- sok ember visszatért a katolikus hitre
- Pázmány után azonban tovább folytatódtek az üldözések

3.) Katolikus iskolák

- Nagyszombati egyetem és nyomda alapítása
- itt a katolikus papokat nevelték művelt, egyházhoz hű embereknek
- a jezsuita szerzetesek számtalan középiskolát nyitottak